

Ügyiratszám: MC-24299-18/2011.
Tárgy: fellebbezés elbírálása

**A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG
MÉDIATANÁCSÁNAK**

1706/2011. (XI.23.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **másodfokú hatóság**) **Személyes adat (Személyes adat)** a továbbiakban: a **Fellebbező**) által a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala (a továbbiakban: **elsőfokú hatóság**) 2011. szeptember 1-jén kelt MN/24299-6/2011. számú határozata (a továbbiakban: **elsőfokú határozat**) ellen benyújtott fellebbezését **elutasítja**, és az elsőfokú határozatot az alábbiak szerint:

megváltoztatja.

Az elsőfokú határozat indokolásában a 6. oldal második, harmadik és negyedik bekezdésének helyébe az alábbi dőlt betűvel jelölt szövegrész lép:

„A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségét előíró szabály az Rttv. hatálybalépése óta létezik a magyar jogrendben. A Legfelsőbb Bíróság a BH2007. 253. eseti döntésében kifejtette, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás fogalmába a sokoldalúság, a tényyszerűség, az időszerűség és a tárgyilagosság követelménye is beleértendő, tehát a „kiegyensúlyozottság” egy olyan általános kategória, amely a törvény több részlemét nevesíti. Ugyanakkor az 1996 óta formálódó hatósági jogalkalmazási gyakorlat alapján megállapítható, hogy ezek a részlemek (sokoldalúság, tényyszerűség, időszerűség, tárgyilagosság) nem önálló tényállások (és így, önállóan hatósági eljárás megindításának alapjai sem lehetnek), hanem a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének követelményei. Ezt a jogalkalmazási gyakorlatot tovább erősítette a 2011. január 1-én hatályba lépett Smtv. és Mttv.: a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét megfogalmazó, Smtv. 13. §-a a korábbi Rttv. 4. § (1) bekezdéshez hasonlóan sokoldalú, tényyszerű, időszerű, tárgyilagossá és kiegyensúlyozott tájékoztatást ír elő. Az Mttv. részletszabályai erre a kötelezettségre már összefoglaló jelleggel, „az Smtv. 13. §-ában meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség” néven utalnak vissza.

A fentiek alapján tehát a Hivatalnak azt kell vizsgálni, hogy a ponthatárokról szóló összeállítás tartalmában felmerült-e a kiegyensúlyozott tájékoztatás megsértése, illetve, hogy a kérelmező által kifogásolt pontatlanság, azaz nem tényyszerű bemutatás megvalósult-e és ez hozzájárult-e a kifogásolt műsorszámok kiegyensúlyozatlanságához.

A Hivatal megállapítása szerint a kiegyensúlyozatlanság fogalmilag azért nem merülhetett fel, mert a műsorszámokban szereplő tájékoztatás a felvételi ponthatárokról az adott kontextusban nem minősült olyan kérdésnek, amelyben eltérő álláspontok léteztek, és ezek közzététele szükségeltetett volna a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz. Senki nem vitatta ugyanis a meghatározott felvételi pontszámokat, a panaszos mindössze a tájékoztatás pontatlan, álláspontja szerint megtévesztő jellegét sérelmezte.

Tekintettel arra, hogy a pontatlanság csak akkor értékelendő a jogsértés megállapításánál, ha kiegyensúlyozatlan tájékoztatást eredményez, illetve arra, hogy itt kiegyensúlyozatlanságról a műsorszám érintett tartalma tekintetében nem volt szó, a jogsértés nem állapítható meg.

E körben a Hivatal rámutat továbbá arra, hogy az Smtv. és az Mttv. kiegyensúlyozottságra vonatkozó szabályainak alkalmazásánál, értelmezésénél figyelembe kell vennie az Smtv. alapvető jelentőségű rendelkezéseit is. Mindenekelőtt figyelembe kell venni az Smtv. 13. §-ának utolsó mondatát, amely kimondja, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség részletes szabályait a törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg. Továbbá figyelembe kell vennie az Smtv. 4. § -ában védeni rendelt sajtószabadság érvényesülésének követelményeit, illetőleg az Smtv. 7. §-ában deklarált szerkesztői és újságírói szabadságra vonatkozó rendelkezéseket. Emellett a kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség szabályai együtt értelmezendők az Smtv. 10. §-ában megfogalmazott, a médiarendszer egészére feladatot rendelő, a közönség megfelelő tájékozódáshoz való jogát kimondó rendelkezéssel is.

A Hivatal megállapítja, hogy a kifogásolt műsorszámok hírműsorszámok voltak, azaz esetükben a műfajból eredően az egyes eseményekről történő tájékoztatásra rendelkezésre álló idő rövid. Ebből fakadóan esetükben a kiegyensúlyozott, tényszerű tájékoztatás törvényi kötelezettségét az Smtv. 13. §-ában rögzített arányosság elvével összhangban kell alkalmazni, vagyis figyelemmel kell lennie a médiahatóságnak arra, hogy hírműsorszámokban egy-egy tény, vagy esemény részletes bemutatására nincsen mód. Ezért a tájékoztatásnak tömören, a kapcsolódó releváns álláspontokat megemlítve, összefoglalva, vagy azokra kiutalva kell történnie. A korábban már említett, a Médiaszolgáltató által közzétett táblázat címéből és összetételéből következtethető, hogy ennek célja nem az volt, hogy az összes, magas felvételi ponthatárral rendelkező szakot bemutassák – ahogy erre területi korlátok miatt nem is lett volna mód -, hanem az, hogy bemutassák a legmagasabb ponthatárokat, és egy-egy példát is találjanak rá, hogy mely szakokon érvényesült az adott pontszám. A táblázat címe e tekintetben tényszerű tájékoztatással szolgált a nézők számára.

Figyelemmel az Smtv. 13. §-ában foglalt arányosság követelményére a Médiaszolgáltatótól tehát nem volt elvárható, hogy az időkorlát miatt a Kérelmező által kifogásoltakat teljes részletességgel megjelenítse. Azáltal, hogy a Médiaszolgáltató nem jelenítette meg a Kérelmező által kifogásoltakat a vitatott hírműsorszámokban, csupán általános jelleggel adott tájékoztatást a felvételi ponthatárokról, a tájékoztatás nem vált tényszerűtlenné.

A Hivatal megállapítja ugyanakkor azt is, hogy a táblázat bemutatása kapcsán elhangzó narrátori kommentár módot adhatott arra, hogy a nézők egy részében – ahogy a kifogás benyújtójában is – azt a benyomást kelthesse, hogy vonatkozó táblázat az összes 436-463 közötti tartományba eső ponthatárral rendelkező szakot tartalmazza. Azonban az Smtv. alapvető rendelkezései alapján, és különösen az Smtv. 13. §-ában foglalt arányosság követelménye alapján a Hivatal álláspontja szerint az esetlegesen, a nézők egy részében félreértést eredményező narrátori megfogalmazások kapcsán nem állapítható meg egy hírműsorszámokban elhangzó tájékoztatás kapcsán a tényszerű tájékoztatás és ezen keresztül a kiegyensúlyozott tájékoztatás törvényi kötelezettségének megsértése. Tehát abban az esetben sem lehetett volna kiegyensúlyozatlanságról szó, ha a pontatlanságot a Hivatal- a fentiekben kifejtett gyakorlatával ellentétben - önmagában, önálló tényállásként értékelte volna.”

A másodfokú hatóság az elsőfokú határozatot a megváltoztatással nem érintett részei tekintetében

helybenhagyja.

A másodfokú hatóság kötelezi az elsőfokú hatóságot, hogy az ügyintézési határidő kétszeresének túllépése miatt a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított nyolc napon belül fizessen meg 4 400 Ft, azaz négyezer-négyszáz forint általános tételű eljárási illetéknek megfelelő összeget a központi költségvetésbe, a Magyar Államkincstárnál vezetett, „Közigazgatási határidő túllépése utáni befizetés” elnevezésű 10032000-01034138 számú számlaszámra.

E másodfokú határozat a közléssel jogerőssé válik.

A határozat bírósági felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással, a kézhezvételtől számított tizenöt napon belül a Fővárosi Ítéltáblának címzett, az elsőfokú döntést hozó hatóságnál előterjesztett keresettel lehet kezdeményezni. A Fővárosi Ítéltábla a keresetlevelet harminc napon belül tárgyaláson kívül bírálja el, a keresetlevélben tárgyalás tartása kérhető. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya, a keresettel támadott határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető.

Indokolás

Személyes adat és **Személyes adat** (a továbbiakban: Kérelmezők) 2011. július 26-án kérelemmel fordultak az elsőfokú hatósághoz, melyben a Magyar RTL Televízió Zrt. (a továbbiakban: Médiaszolgáltató) 2011. július 22-én 12 órai kezdettel sugárzott „RTL híradó - Déli kiadás” és a 19 órai kezdettel sugárzott „RTL híradó - Esti kiadás” című műsorszámokban – a felvételi ponthatárokról szóló hír kapcsán – látottakat kifogásolták.

A Kérelmezők beadványukban előadták, hogy véleményük szerint a Médiaszolgáltató megsértette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv) 13. §-ában foglaltakat azzal, hogy a kifogásolt műsorszámokban nem tette közzé, hogy a Pázmány Péter Katolikus Egyetem nemzetközi igazgatási szakán az általános felsőoktatási felvételi eljárás ponthatára szintén 436 pont volt. A műsorszámokban ugyanis beszámoltak a 2011-es általános felsőoktatási felvételi eljárásban megállapított ponthatárokról, mely során ismertettek egy „TOP5 Ponthatárok” címet viselő listát. A lista 5. helyén a Semmelweis Egyetem általános orvosi szaka szerepelt 436 ponttal. A Kérelmezők szerint a műsorszámok alkalmasak voltak arra, hogy azt a téves látszatot keltsék, hogy a listában feltüntetett szakokon kívüli szakok esetében a ponthatár 436 pont alatt volt.

Az előadottak alapján a Kérelmezők kérték, hogy az elsőfokú hatóság állapítsa meg, hogy a Médiaszolgáltató megsértette az Smtv 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségét, ezért a Médiaszolgáltatóval szemben alkalmazza a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 181. § (5) bekezdésében meghatározott jogkövetkezményt.

Az elsőfokú hatóság a rendelkezésre álló adatok, a kérelem, a Médiaszolgáltató nyilatkozata és a műsorszám megtekintése alapján megállapította, hogy a Médiaszolgáltató 2011. július 22-én 12 órai kezdettel sugárzott „RTL híradó - Déli kiadás” és a 19 órai kezdettel sugárzott „RTL híradó - Esti kiadás” című műsorszámokban a 2011-es felvételi eljárás ponthatáiról szóló összeállítás bemutatásával nem sértette meg az Smtv. 13. §-ában meghatározott kiegyensúlyozott tájékoztatás alapvető követelményét, így a Kérelmezők kérelmét elutasította. Az elsőfokú hatóság döntését azzal indokolta, hogy a kifogásolt műsorszámokban nem volt olyan álláspont (szembenálló nézet), amit a Médiaszolgáltatónak meg kellett volna jelenítenie. Tekintettel arra, hogy nincs olyan el nem hangzott vélemény, aminek a közzétételét kérni lehetne a vizsgált műsorszámok kapcsán, a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése jelen esetben nem merült fel. Ugyanakkor az elsőfokú hatóság megjegyzésként szerepeltette a határozatában, hogy nem lett volna elvárható a Médiaszolgáltatótól, hogy az összes felvételi ponthatárt közzétegye, azonban a bemutatott rangsor – mely a narrátor által elmondottak alapján a legmagasabb ponthatárokat tüntette fel – valóban pontatlan volt.

A Fellebbező az elsőfokú határozat ellen – a fellebbezés benyújtására vonatkozó törvényes határidőn belül – fellebbezést terjesztett elő:

A fellebbezésében előadta, hogy nézete szerint az elsőfokú hatóság helyesen állapította meg a történeti tényállást, azonban a törvényi tényállás tekintetében tévedett, amikor a kiegyensúlyozott tájékoztatás

fogalmába nem értette bele a tényszerű tájékoztatás fogalmát. A Fellebbező fellebbezésében utalt arra, hogy az elsőfokú határozat indokolása szerint a kifogásolt műsorszámokban bemutatott rangsor pontatlan volt. Álláspontja szerint ez a pontatlanság nem felel meg a tényszerű tájékoztatás követelményének, így a Médiaszolgáltató megsértette a kiegyensúlyozott tájékoztatásra vonatkozó kötelezettségét.

A Fellebbező fellebbezésében kérte a másodfokú hatóságot, hogy kötelezze az elsőfokú hatóságot arra, hogy a központi költségvetésnek fizessen meg 4400 Ft-ot, mivel a hatóság ügyintézési időtartama meghaladta az irányadó ügyintézési határidő kétszeresét. Kérte továbbá, hogy kötelezze a Médiaszolgáltatót az eljárási költségek viselésére, és az általa megelőlegezett 460 Ft postaköltséget térítse vissza a számára.

A Fellebbező indokai alapján kérte az elsőfokú határozat megváltoztatását, a Médiaszolgáltató jogsértő magatartásának megállapítását. A fentieken túl azt is kérte, hogy a másodfokú hatóság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 29. § (9) bekezdés alapján küldjön részére értesítést, továbbá, hogy a döntések szövegeről elektronikus úton is kapjon tájékoztatást.

A másodfokú hatóság a Ket. 104. § (3) bekezdésének megfelelően az eljárás során az elsőfokú eljárást és határozatot, valamint a fellebbezésben foglaltakat megvizsgálva megállapította, hogy az elsőfokú hatóság döntése jogszerű, a fellebbezés megalapozatlan az alábbiak miatt:

Az Smtv. 13. §-a a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző médiaszolgáltatások által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámokkal kapcsolatban fogalmazza meg. A törvényi rendelkezés szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint a Magyar Köztársaság polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről sokoldalúan, tényszerűen, időszerűen, tárgyilagosan és kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye azt írja elő a médiaszolgáltatók részére, hogy amennyiben egy általuk közérdeklődésre számot tartó eseményről tájékoztatást nyújtanak, akkor annak a tájékoztatásnak kiegyensúlyozottnak kell lennie. Azt nem teheti meg egy médiaszolgáltató, hogy egy közérdeklődésre számot tartó hír kapcsán elhallgasson bizonyos releváns álláspontokat, azonban az Mttv. 181. §-a által szabályozott hatósági eljárásban kizárólag az adott műsorszámokban elhangzott, közzétett tájékoztatást (pl. hírek) érintően vizsgálható a tájékoztatás kiegyensúlyozottsága vagy éppen annak hiánya. Az Mttv. 3. §-ában alapvető szinten rögzített szerkesztői szabadság alapján a médiaszolgáltató szabadon határozza meg a műsorszámokban közzétett hírek körét, azonban felelőséggel tartozik a törvényben foglaltak betartásáért.

A másodfokú hatóság osztja az elsőfokú hatóság véleményét a tekintetben, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatásra vonatkozó Smtv 13. §-a alapján a közösséget érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket. Egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat össze kell gyűjteni és be kell mutatni, ezzel lehetővé téve, hogy a közönség megalapozott döntést hozhasson a vitatott kérdésekben.

Az elsőfokú hatóság jogszerűen utasította el a Kérelmezők kérelmét azonban az indokolása nem minden tekintetben alapos és kimerítő.

A kiegyensúlyozatlanság fogalmilag azért nem merülhetett fel, mert a műsorszámokban szereplő tájékoztatás a felvételi ponthatárokról az adott kontextusban nem minősült olyan kérdésnek, amelyben eltérő álláspontok léteztek, és ezek közzététele szükségeltett volna a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz. Senki nem vitatta ugyanis a meghatározott felvételi pontszámokat, a panaszos mindössze a tájékoztatás pontatlan, álláspontja szerint megtévesztő jellegét sérelmezte.

Tekintettel arra, hogy a pontatlanság csak akkor értékelendő a jogsértés megállapításánál, ha kiegyensúlyozatlan tájékoztatást eredményez, illetve arra, hogy itt kiegyensúlyozatlanságról a műsorszám érintett tartalma tekintetében nem volt szó, a jogsértés nem állapítható meg.

Fontos kiemelni, hogy figyelemmel az Smtv. 13. §-ában rögzített arányosság elvére – az időkorlát miatt – a Médiaszolgáltatótól egyébként sem volt elvárható, hogy a vitatott hírműsorszámokban a felvételi ponthatárokat részletesen bemutassa.

Mint ahogyan a Médiaszolgáltató a Hivatalnak küldött nyilatkozatában is előadta, hogy a szerkesztő szándéka nem az volt, hogy valamennyi felsőfokú oktatási intézmény felvételi ponthatárát ismertesse, hanem, hogy a nézőket általánosságban tájékoztassa, hogy melyek azok az egyetemek, főiskolák, szakok és szakirányok, amelyek leginkább érdekesek lehetnek.

Elmondása szerint az összeállítás igyekezett abból a szempontból teljes körűt adni, hogy nemcsak közgazdászok és jogászok akarnak lenni a mai fiatalok, hanem pl. az orvosi egyetemen is nagyon magas volt a követelmény.

Azáltal, hogy a Médiaszolgáltató nem jelenítette meg a Kérelmező által kifogásoltakat a vitatott hírműsorszámokban, csupán általános jelleggel adott tájékoztatást a felvételi ponthatárokról, a műsorszámok nem váltak kiegyensúlyozatlanná, a Médiaszolgáltató az ismertetett tájékoztatási módjában jogsértést nem követett el.

A fentiek miatt a másodfokú hatóság a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta az elsőfokú hatóság indokolását, a megváltoztatással nem érintett részt pedig helybenhagyta.

A Fellebbező értesítéssel, a döntések elektronikus úton történő közlésével, az eljárási költség visszatérítésével, illetve az ügyintézési határidő túllépésével kapcsolatos fellebbezési kifogásaira reagálva a másodfokú hatóság az alábbiakat rögzíti:

A másodfokú hatóság a 2011. október 14-én kelt 24299-14/2011. számú levelében a Ket.29. § (3) bekezdés alapján értesítette a Fellebbezőt a másodfokú eljárás megindításáról. Az értesítés a fellebbezésben megfogalmazott adatokat tartalmazta.

A Ket. 28/A. § (5) bekezdése alapján a hatóság döntésének szövege elektronikus levélben nem közölhető, továbbá tekintettel arra, hogy a Kérelmező kérelmét nem elektronikus úton nyújtotta be, valamint, hogy a hatóságnál nem biztosítottak a Ket. 28/B. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt feltételek, az elsőfokú hatósághoz hasonlóan a másodfokú hatóság is rögzíti, hogy a hatóságnak nem áll módjában elektronikus levélben tájékoztatni a Kérelmezőt döntésről.

A Ket. 156. § (1) bekezdése alapján a kérelemre indult eljárásban az eljárási költséget a kérelmező ügyfél előlegezi meg, illetve viseli. A kérelem elutasítása esetén az eljárási költség a Ket. 154. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Kérelmezőt terheli. Figyelemmel a tárgyi döntésre, a postaköltség ellenérdekű fél általi visszatérítésre irányuló fellebbezési igény megalapozatlan.

A Fellebbező az ügyintézési határidő túllépése vonatkozásában helytálló megállapítást tett.

A másodfokú hatóság megállapította, hogy az elsőfokú hatóság az Mttv. 181. § (3) bekezdése alapján előírt tizenöt napos ügyintézési határidő kétszeresét túllépte. Az elsőfokú hatóság eljárása 2011. július 26. napján indult, az elsőfokú eljárást lezáró határozat pedig 2011. szeptember 5-én került postázásra. A határidő túllépés miatt - figyelemmel az eljárás illetékmentességére - az elsőfokú hatóságnak a Ket. 33/A. § (2) bekezdése alapján az általános tételű eljárási illetéknek megfelelő összeg kétszeresét be kellett volna fizetnie a központi költségvetésbe. Mivel ezt az elsőfokú hatóság az eljárása során elmulasztotta megtenni, a másodfokú hatóság a Ket. 33/A. § (4) bekezdése alapján jelen határozatban kötelezte erre. A másodfokú hatóság megállapította, hogy ezen eljárási jogszabálysértés az ügy érdemére nincs kihatással.

A másodfokú hatóság az **Mttv. 165. § (1)** bekezdése, valamint a **Ket. 105. § (1)** bekezdésében meghatározott hatósági jogkörében eljárva, a már hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

Az eljárás során a **Ket. 153. § (2)** bekezdése szerinti eljárási költség nem merült fel.

A határozat meghozatalánál a bírósági felülvizsgálat lehetőségéről szóló tájékoztatás az **Mttv. 165. § (3)-(4)** bekezdésein és a **181. § (6)** bekezdésén alapul. A tárgyalás tartására vonatkozó tájékoztatás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) **338. § (2)** bekezdésén alapul.

Budapest, 2011. november 23.

a Médiatanács
nevében

Szalai Annamária s.k.
elnök

dr. Kollarik Tamás s.k.
hitelesítő tag

A határozat hiteles:

Sarlós Péterné
főosztályvezető-helyettes

Kapják:

- Személyes adat